

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

8 kwietnia 2025

nr 28 (LXXX)

cena: 19 Kč

WIADOMOŚCI
JĘZYK POLSKI
»NA ROZGRZEWKĘ«
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
WIELKANOC
PUKA DO DRZWI
STR. 4

KULTURA
DARINA KRYGIEL
ZNÓW WYSTAWIA
STR. 5

Praga słuchała Zaolzia

WYDARZENIE: Pełnomocniczka czeskiego rządu ds. praw człowieka oraz wiceprzewodnicząca Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych Klára Šimáčková-Laurenčíková przyjechała w piątek na zaproszenie czeskokieszyńskiego Komitetu ds. Mniejszości Narodowych z wizytą na Zaolziu. W Wydziale Szkolnictwa i Kultury ratusza spotkała się m.in. z przedstawicielami Kongresu Polaków, PZKO oraz Macierzy Szkolnej. Wcześniej odwiedziła polską szkołę w Czeskim Cieszynie oraz siedzibę PZKO.

• Klára Šimáčková-Laurenčíková (w środku) na spotkaniu w Czeskim Cieszynie. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Chciałabym wyrazić ogromny szacunek wobec tego, jak różnorodny wachlarz aktywności jest rozwijany na terenie Cieszyna i okolicy dzięki polskiej mniejszości i waszym stowarzyszeniom. Przyjechałam tu po to, żeby dowiedzieć się jeszcze czegoś więcej, a równocześnie żeby wysłuchać, na jakich polach potrzebujecie pomocy i wsparcia ze strony państwa. Cieszę się na naszą wspólną dyskusję – powiedziała Klára Laurenčíková.

Spotkanie prowadziła przewodnicząca czeskokieszyńskiego Komitetu ds. Mniejszości Narodowych Ire-

na Machů. Z prezentacją dotyczącą życia Polaków na Zaolziu, obszarów ich działalności oraz stanu posiadania zaznajomił gości radny Kongresu Polaków Michał Przywara. Przy okazji wskazał niektóre problemy, którym polska mniejszość narodowa stawia czoło. Te później zostały rozwinięte w czasie dyskusji.

Jednym z nich był sposób przyznawania dotacji na polskie media, który powoduje, że przez pierwszą połowę roku redakcje trwają w niepewności. Po raz kolejny zabrzmiał więc apel do państwa czeskiego o wprowadzenie kilkuletniego cyklu dotacyjnego. Według zapewnień gości z Pragi, już od pół roku prowadzone są na ten temat bardzo konkretne rozmowy. – Mamy już nawet pewną propozycję, która dla Ministerstwa Finansów mogłaby

być do przyjęcia. Rozmowy doszły tak daleko, że zastanawiamy się, jak zrobić to jak najszybciej i z wykorzystaniem jakiego narzędzia legislacyjnego – przekonywała Laurenčíková, zaznaczając, że idealnie byłoby zamknąć sprawę jeszcze przed wyborami parlamentarnymi.

Wiceprezes Kongresu Polaków Tomasz Pustówka zwrócił uwagę na to, że finansowanie polskich mediów jest narzędziem, za pomocą którego państwo czeskie wywiązuje się ze swoich zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych, gwarantujących mniejszościom prawo do informacji w ich języku narodowym.

Ciąg dalszy na str. 2

Olbrachceice kolejnym przystankiem mobilnej redakcji

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Dzisiejsze wydanie „Głosu” przygotowaliśmy do druku w Olbrachcicach. Tamtejszy Dom PZKO był kolejnym miejscem na trasie naszej mobilnej redakcji. Skorzystaliśmy z niego dzięki gościnności Miejscowego Koła PZKO.

Z samego rana odwiedził nas wójt gminy Henryk Feber. Przyznał, że jest zapalonym czytelnikiem naszej gazety, którą od lat prenumeruje i – jak się wyraził – „czyta od A do Z”.

– Innych papierowych gazet już nie czytam, tylko „Głos”. Przeczytane numery zabieram do Urzędu Gminy, gdzie je archiwizujemy.

Bywają pomocne naszej kronikarce, która wybiera z nich informacje dotyczące Olbrachcic – zdradził samorządowiec.

Feber poinformował redakcję o sytuacji dotyczącej polskiego szkolnictwa w Olbrachcicach. Polska szkoła i przedszkole „pękające w szwach” są z jednej strony powodem do radości, z drugiej problemem do rozwiązania. Władze gminy chcą zaadaptować na przedszkole budynek, w którym w przeszłości mieściła się ta placówka.

Ciąg dalszy na str. 4

Olbrachcice kolejnym przystankiem mobilnej redakcji

Dokończenie ze str. 1

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Marcela Palowska, pełnomocniczka gmina Kongresu Polaków w Olbrachcicach, również jest zadowolona z sytuacji miejscowych Polaków, pozytywnie ocenia imprezy odbywające się w Domu PZKO oraz to, że przychodzi na nie sporo osób. Uważa natomiast, że więcej osób mogłoby prenumerować „Głos”.

– W Olbrachcicach mało ludzi ma wykupioną prenumeratę, a uważam, że „Głos” powinien mieć każdy Polak. Przecież z gazety można dowiedzieć się wiele o tym, co się dzieje w terenie – powiedziała Palowska.

Do mobilnej redakcji zajrzała także Aleksandra Werner, wierna czytelniczka „Głosu” pochodząca z wielkopolskiego Leszna, od dziesięcioleci związana z Zaolziem.

– Czytam w „Głosie” wszystko, lubię komentować redaktorek, reportaże z Polski – teraz na przykład był ciekawy o Gnieźnie. Byłabym za tym, aby więcej było tekstów o Polsce, a nieco mniej o Kresach – podzieliła się swoimi sugestiami. Dodała, że „Głos” prenumeruje również jest córka mieszkająca na południu Moraw.

Mobilną redakcję odwiedziła wczoraj grupa dzieci z miejscowej polskiej szkoły. Redaktor Danuta Chłup przybliżyła im rubrykę dla dzieci „Glosik”.

– Na pewno macie różne ciekawe hobby, może uprawiacie jakiś sport, taniec czy robicie inne ciekawe rzeczy. Napiszcie o tym do „Glosika”, chętnie opublikujemy wasze teksty i zdjęcia – zachęciła redaktorka.

Redaktorzy Szymon Brandys i Łukasz Klimanić zaprosili następnie uczniów do zabawy w reporterów, pokazując im, jak powstają materiały multimedialne na stronę internetową glos.live i na media społecznościowe „Głosu”.

Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”, podziękował pezetkaowcom z Olbrachcic za ciepłe przyjęcie oraz wskazał kolejne miejsce, do którego zawita mobilna redakcja. Będzie to Dom PZKO w Gnojniku, gdzie pojawimy się już po Świętach Wielkanocnych, w czwartek 24 kwietnia.

– Cieszymy się, że nasz pomysł spotkał się z tak ciepłym przyjęciem. Chociaż wszystko ma związek z 80-leciem jedynego polskiego dziennika na Zaolziu, nie nie stoi na przeszkodzie, żeby w ramach mobilnej redakcji „Głosu” odwiedzać kolejne miejscowości także w przyszłym roku – stwierdził Wolff. **(dc)**

Ich ofiara nie poszła na marne

W Głównicy, w lesie na stoku Kozubowej w Łomnej Dolnej przez wiele lat stał brzoźowy krzyż. W 1980 roku w jego miejscu odsłonięto pomnik. Upamiętnia on działaczy Związku Walki Zbrojnej Armii Krajowej – Stanisława Richtera „Kostrzewa”, Jana Sikorę „Kurzyszek” i Bolesława Ryłkę. 6 kwietnia 1945 roku zostali w tym miejscu straceni.

Beata Schönwald

Wniedzielną przed południem odbyła się w tym miejscu krótka uroczystość wspomnieniowa z udziałem rodziny Richterów, wójta Łomnej Dolnej Ewy Sikorowej oraz kierowniczek miejscowej polskiej szkoły Marceli Szotkowskiej z mężem.

Wydarzenia, które przed 80 laty miały miejsce na stoku Kozubowej z udziałem Richtera, Sikory i Ryłki, przypominał inicjator spotkania Stanisław Gawlik. Opowiedział o tym, jak niejaki Kiczmer z Gnojnika, ukrywający jeńców serbskich, przygotował na nich zasadzkę pod pozorem przekazania broni. W ten sposób 5 kwietnia dopadli ich Niemcy i przez całą noc w sztabie na Sałajce poddawali torturom. – 6 kwietnia ponownie zaprowadzili ich na Kozubową w nadziei, że wskażą im partyzanckie bunkry. Nikogo jednak nie wydali. W drodze powrotnej na Sałajkę, w Głównicy, Niemcy rozstrzelali ich wycieczniczych – zaznaczył.

– Wydaje się, że są to czasy bardzo odległe. Ja jednak mam to przeżywać czas żywo w pamięci. Moja babci, żona Stanisława Richtera, oraz siostra Bolka, była wtedy 19-letnią dziewczyną, a mój tato miał niespełna rok. To się bardzo mocno odbiło na ich psychice i ten ciężar również

• Stanisław Gawlik przypomniał wydarzenia sprzed 80 lat. Fot. BEATA SCHÖNWALD

ja w sobie noszę, bo babcia bardzo dokładnie zdała mi relację z tego, co się tutaj wydarzyło. Ci chłopcy byli torturowani, mieli połamane szczerki, wbijano im szpilki pod paznokcie, żeby zdradzili swoich druhów w partyzancie, ale oni tego nie zrobili. Dziadek miał 26 lat, a wujek Bolek dopiero 21. Jestem przekonany, że ich ofiara nie poszła na marne, nie była niepotrzebna. Oni wszyscy byli

przez lata zaangażowani w ruch oporu, walczyli o naszą wolność i byli w stanie złożyć ofiarę ze swego życia. W dzisiejszych czasach ki, wbijano im szpilki pod paznokcie, żeby zdradzili swoich druhów w partyzancie, ale oni tego nie zrobili. Dziadek miał 26 lat, a wujek Bolek dopiero 21. Jestem przekonany, że ich ofiara nie poszła na marne, nie była niepotrzebna. Oni wszyscy byli

spoczęli na tamtejszym cmentarzu komunalnym. Gdzie leży Jan Sikora, na razie nie udało się ustalić.

W ich intencji zmówiono w niedzielę „Ojciec nasz” oraz odśpiewano „Rotę”. – To bardzo ładnie, że ci ludzie nie zostali zapomniani, że ich pamięć trwa. Cieszę się, że mogą być tutaj z wami – podkreśliła wójt Łomnej Dolnej.

▲

Wielkanoc puka do drzwi

Wielkanocne dekoracje wykonane ręcznie, ale też na drukarce 3D, kolorowe pisaneczniki, misternie zdobione pierniczki i wiele innych produktów cieszących oczy i żołądek zwiedzających oferował sobotni Jarmark Wielkanocny Miejscowego Koła PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu. Nic dziwnego, że od rana drzwi Domu PZKO się nie zamykały i nikt nie wyszedł z pustymi rękami.

Skrzeczońscy PZKO-wcy zorganizowali pierwszy taki jarmark w 2019 roku. Na urządzenie kolejnego nie pozwoliła im pandemia koronawirusa. Do pomysłu jednak wrócili i odtąd Jarmark Wielkanocny Domu PZKO stały się tradycją, która przyciąga coraz więcej gości.

– W tym roku mamy aż 20 wystawców i po raz pierwszy stoiska znajdują się nie tylko na parterze naszego Domu PZKO, ale także na pięttrze. Swoje wyroby prezentują u nas osoby prywatne z Bogumina i

okolicy, z Ostrowy i Rożnowa, stoiska mają tutaj m.in. Stowarzyszenie Przyjaciół Starego Bogumina, szkoła miejscowej Diakonii Śląskiej oraz firmy prywatne z Polski – poinformował „Głos” prezes MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu Czesław Gatuszka.

Zarząd koła oferował na sobotnim jarmarku ciastka, a Klub Kobiet bigos, żurek i wędliny. W ofercie gastronomicznej było też piwo – lane i zielone z miejscowego browaru Skrzeczowski Żabak, którego właścicielem jest jeden z miejscowych PZKO-wców.

Bar z gorącą czekoladą cieszył z kolei dzieci. Z myślą o nich przygotowano również warsztaty. Jedne z zajęć prowadziła Martina Jančíková z Piotrowic koło Karwiny. – Uczę dzieci pleść „karabacze” na dwa różne sposoby – pierwszy znajdujący się w Brzeclawia. Jak zaznaczyła bowiem, w dzisiejszych czasach trudno znaleźć wzdłuż Olzy prosty pręt bez rozgałęzień.

• Przy stoisku z Piotrowic można było kupić „karabacz” lub go własnoręcznie upleść. Fot. BEATA SCHÖNWALD

przekazując dalej. Praca z dziećmi jest moją pasją – przyznała. Wiklinę sprowadza aż z Brzeclawia. Jak zaznaczyła bowiem, w dzisiejszych czasach trudno znaleźć wzdłuż Olzy prosty pręt bez rozgałęzień.

Dodatkową wiosenną atrakcją sobotniego jarmarku było mini-zoo na pięttrze. Kilkuinnowe kurczaczki, dorodne króliki i inne zwierzątka podziwiali dorośli i dzieci.

(sch)

Zaśpiewała na wernisażu swojej wystawy

W Domu Kultury „Radość” w Hawierzowie odbył się w środę wernisaż wystawy obrazów znanej błędowickiej artystki Dariny Krygiel. Okazją była 70. rocznica założenia miasta Hawierzowa oraz jubileusz życiowy malarki.

• Darina Krygiel (z lewej) zaśpiewała na swoim wernisażu w duecie z Šárką Konvičną.

Danuta Chłup

Bohaterkę wieczoru przedstawiła Ewa Čmok, jej koleżanka malarka z Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC: – Pozwólcie, że przedstawię plastykę Darinę Krygiel, która mieszka i tworzy w Hawierzowie. Jej droga do sztuki prowadziła poprzez Średnią Szkołę Przemysłu Artystycznego w Brnie na Wydział Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Darina

zajmuje się ilustracjami dla dzieci, malarstwem oraz grafiką promocyjną. W swojej twórczości łączy rysunek i malarstwo, często pracuje z motywami roślinnymi, które przetwarza według własnej fantazji. Charakterystyczne są dla niej także figury geometryczne oraz harmonijna, czasem bardziej oszczędna kolorystyka – zazwyczaj pracuje z dwoma głównymi odcieniami, czasem jednak stosuje ich szerszy wachlarz.

Uczestnicy wernisażu mogli się przekonać, jak wszechstronna artystka jest Darina Krygiel i poznać ją także od strony muzycznej.

Wystąpiła jako wokalistka – solo oraz w duecie z Šárką Konvičną. Na klawiszach akompaniował Milan Vilč.

Wernisaż zgromadził liczną rzeszę gości zainteresowanych twórczością artystki, jej przyjaciół i znajomych. Mieli oni okazję obejrzeć obrazy namalowane w ostatnich piętnastu latach. Niektóre z nich zostały wystawione po raz pierwszy.

– Moje malarstwo jest raczej abstrakcyjne, choć każdy przez to rozumie coś innego. Zdarza się, że używam także elementów reali-

stycznych, na przykład motywów roślinnych. To taki mój własny styl. Jeśli chodzi o technikę, to podstawą jest malarstwo akrylowe, które uzupełniam rysunkiem. To bierze się zapewne stąd, że studiowałam rysunek u pani profesor Anny Kowalczyk-Klus – powiedziała malarka „Głosowi”. Zdradziła, że czasem maluje godzinami i trudno jej odejść od tworzonego dzieła, ponieważ na dobre ją ono pochłonie, a czasem nie potrafi usiedzieć i – pomimo planu, że będzie malowała – musi przerwać pracę. Najtrudniejsze bywają początki nowego obrazu.

• Część ekspozowanych obrazów Dariny Krygiel. Zdjęcia: DANUTA CHŁUP

Darina Krygiel wielokrotnie wystawiała samodzielnie, bierze także udział w wystawach grupowych w ramach Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków czy też karwińskiego ART Klubu. Niedawno w Domu Kultury Leoša Janáčka wystawiała specjalną serię obrazów pt. „Światła Hawierzowa”. Od lat współpracuje z Centrum Pedagogicznym dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie m.in. jako ilustratorka podręczników.

Dodajmy, że ekspozycję można zwiedzać do 27 kwietnia. ▲

Tajemnica »Słonecznych tarasów«

Wyjeżdżając z Krakowa do pracy w sanatorium na Kubalonce, Joanna Kasperska ucieka przed przeszłością. Ale nie tylko ona skrywa sekrety... To krótki zarys fabuły najnowszej książki Danuty Chłup „Słoneczne tarasy”, której zaolziańska premiera miała miejsce w czwartek w Bibliotece Regionalnej w Karwinie.

Po sukcesie dylogii „Podróż w niechciane” i „Droga ku nadziei” czytelnicy dostali kolejną powieść Danuty Chłup, której akcja po części rozgrywa się na Śląsku Cieszyńskim. „Słoneczne tarasy” to pierwszy tom cyklu obyczajowo-historycznego „Pielegniarki”, w którym autorka zamierza przedstawić historie pielegniarek pracujących w nietypowych szpitalach czy placówkach zdrowia. Nieodwołnym elementem jest starannie przedstawione tło historyczne.

W czwartkowej premierze wzięła udział m.in. dr Sultana Gawlik, emerytowana dyrektorka sanatorium w Jabłonkowie, z którą Danuta Chłup konsultowała niektóre

• Danuta Chłup przedstawiając zarys swojej powieści scharakteryzowała historyczne miejsca i wydarzenia, jakie w niej zawarła. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

medyczne tematy przy pisaniu książki.

– Pani Sultana ma dużą wiedzę na temat metod, jakie kiedyś stosowano w leczeniu. Potrafiła mi wyjaśnić rzeczy, na które natrafiłam w archiwach czy przedwojennych sprawozdaniach medycznych – powiedziała autorka, która konsultowała

się także z karwińskim ortopedą Jerzym Chodurą.

„Słoneczne tarasy” to fikcyjna historia młodej pielegniarki Joanny Kasperskiej, której losy zamiast do Akademii Sztuk Pięknych kierują się do szkoły pielegniarskiej w Karwinie. Pielegniarstwo staje się jej powołaniem. Najważniejszym miej-

scem, w którym toczy się fabuła, jest dzisiejsze Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej – przed drugą wojną światową Zakład Leczniczo-Wychowawczy im. Józefa Piłsudskiego.

– Staralam się jak najlepiej uchwycić historię autentycznych miejsc i wydarzeń – podkreśliła Danuta Chłup, która w książce umieściła także autentyczne postaci. To Zygmunt Dadlez, przedwojenny dyrektor sanatorium na Kubalonce, a także Jan Kubisz, syn słynnego poety, który był lekarzem, chirurgiem i dyrektorem Szpitala Śląskiego w Cieszynie, a w ramach swojego fachu przyjeżdżał na Kubalonkę operować małych pacjentów.

– Jego wnuczka Aleksandra Błażuch-Kowalczyk dostarczyła mi ciekawe materiały, które opisywałam, jak jeździł na Kubalonkę. Natrafiłam też na informacje, że leczył nawet prezydenta RP Ignacego Mościckiego, który przebywał na Zameczku Prezydenckim na Zadnim Groniu w Wiśle – zaznaczyła Danuta Chłup. Inną z historycznych postaci w jej powieści jest Anna Rydlówna, sio-

stra Lucjana Rydla, na weselu którego bawił Stanisław Wyspiański, autor słynnego polskiego dramatu „Wesele”.

Przedstawiając zarys powieści, autorka scharakteryzowała miejsce, np. dzielnicę willową w Krakowie, szkołę dla pielegniarek i sanatorium. W trakcie spotkania w Karwinie uczestnicy zobaczyli zdjęcia miejsc i wydarzeń, jakie zostały przedstawione w książce, choćby budynek szkoły, w którym do dziś kształcą się pielegniarki w ramach Instytutu Pielegniarstwa i Położnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, a gdzie znajduje się mini-ekspozycja.

W „Słonecznych tarasach” pojawia się również Wisła, rozbudowująca się miejscowość wypoczynkowa. Korzystając z dostępnych materiałów archiwalnych i książek poświęconych historii i architektury tego miasta, ożywia na kartach powieści międzywojenny kurort i załadnia go postaciami ze swojej książki. Warto dodać, że w powieści pojawia się także osiedle górnicze Nikiszowiec, dziś będące częścią Katowic. **(ldm)**

CIESZYŃSKIE RODY /266/

Michael Morys-Twarowski

W niektórych publikacjach można przeczytać, że ojciec Brunona Konczakowskiego, słynnego cieszyńskiego kolekcjonera, pochodził z Galicji. W rzeczywistości urodził się w Boguminie, a pierwszym przedstawicielem rodu osiadłym w Księstwie Cieszyńskim był dziadek, Józef Konczakowski.

6 marca 1848 roku w kościele w Boguminie w związku małżeński wstąpili Józef Konczakowski i Maria Szklarczyk (Skłarczyk, Skłarczyk), córka Józefa i Marii z domu Klimsza, a świadkami byli Józef Wicherek i Franciszek Wiesner, obaj mieszczenie.

Wedle informacji zawartych w metryce ślubu, Józef Konczakowski był urzędnikiem finansowym, liczył 33 lata, a przyszedł na świat w Janowie w Galicji jako syn Antoniego i Magdaleny z domu Murskiej. Miejsowość Janów nie została bliżej określona, być może chodziło o Janów koło Lwowa, dziś noszący nazwę Iwano-Frankowe.

Z małżeństwa Marii i Józefa Konczakowskich pochodzili: Antoni (zm. 1849), Józef (ur. 1851), Maria (ur. 1853, po mężu Kuhn), Joanna (ur. 1855, po mężu Langhammer) i Edward (ur. 1860).

Właściciel sklepu żelaznego w Cieszynie

Józef Konczakowski (ur. 1851) osiedlił się w Cieszynie, gdzie handlował przyprawami, później zmienił asortyment i otworzył „sklep żelazny”, który prowadził z wielkim powodzeniem. W 1885 roku w czasie polowania został tak nieszczerliwie postrzelony, że stracił wzrok. Zmarł w 1909 roku. W krótkiej nocy o jego śmierci „Rolnik Śląski” pisał, że „cieszył się wśród ludności rolniczej ogólnym szacunkiem i poważaniem”.

31 lipca 1878 roku ożenił się z Emilią Drobik (ur. 1852), córką Franciszka i Alojzji z domu Schmidt. Z

tego małżeństwa pochodzili synowie Bruno (1881-1959) i Eryk Karol (1883-1884).

Wybitny kolekcjoner sztuki

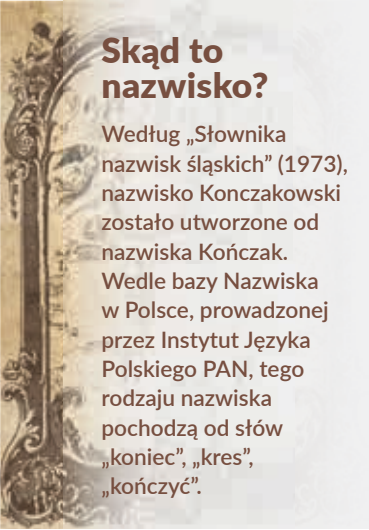
Bruno kształcił się w Wiedniu, praktykował w Grazu, a po powrocie do Cieszyna przejął rodzinny biznes. Już w latach szkolnych – jak to ładnie sformułowali Józef Golec i Stefania Bojda – „ogarnęła go pasja kolekcjonerska”.

Piękną opinię wystawił mu cieszyński muzealnik Ludwik Brożek: „Na przestrzeni z górą lat 60 stworzył Konczakowski wspaniałe muzeum prywatne, najbogatsze tego typu w całym kraju. Gorąco przywiązany do swych pięknych i bardzo cennych zbiorów, utrzymywał je w stanie budzącym podziw i zachwyt nie tylko u laików, lecz także u znawców, którzy cenili Konczakowskiego jako pierwszorzędnego znawcę dawnego uzbrojenia, jako fachowca w zakresie wyrobów metalowych wyrobił się na specjalistę, na pierwszy rzut oka rozpoznawał wszelkiego rodzaju falsyfikaty, a wiadomo, że jest to zadaniem nietatwym nawet dla muzeologów z wieloletnią praktyką”.

Dwie żony i jeden syn

O zbiorach Konczakowskiego i ich dalszych losach (np. część trafiła na Wawel) pisano sporo, zdecydowanie mniej o jego relacjach rodzinnych. Żenił się dwukrotnie. Jego pierwszą żoną była Elżbieta (Elli, Ely) z domu Vogt, zmarła w 1933 roku w Wiedniu. Pochowano ją w Cieszynie. Jak pisał „Poseł Ewangelicki”, „do grobowego odpoczynku odprowadziły ją rzesze cieszyńskich i bielskich obywateli, wśród których cieszyła się szczerą sympatią. Należała bo-

Konczakowscy

Skąd to nazwisko?

Według „Słownika nazwisk śląskich” (1973), nazwisko Konczakowski zostało utworzone od nazwiska Kończak. Wedle bazy Nazwiska w Polsce, prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego PAN, tego rodzaju nazwiska pochodzą od słów „koniec”, „kres”, „kończyć”.

Skąd ten ród?

W XVII wieku Konczakowscy byli drobną szlachtą w powiecie owruckim w województwie kijowskim. Prawdopodobnie tam należy szukać korzeni śląskiej linii tego rodu.

Gdzie doczytać?

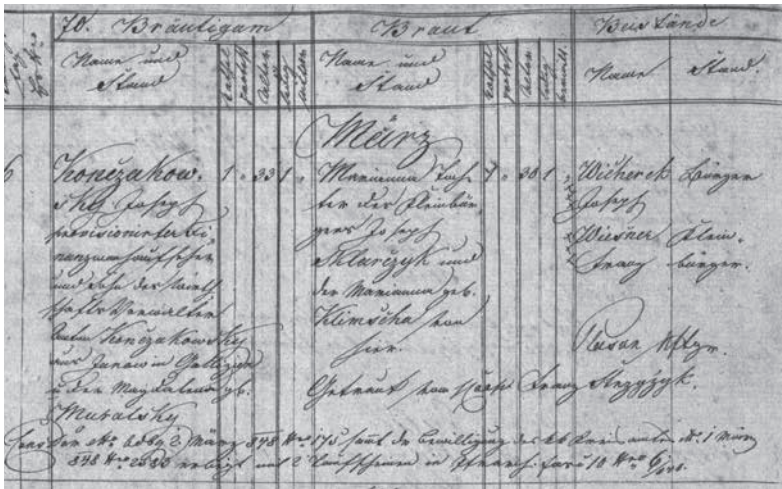
- „Polski słownik biograficzny. T.13”, 1967-1968 (biogram Brunona Konczakowskiego, dostępny również online: <https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/brunon-konczakowski>)
- Konczakowski – genealogia, <http://przodkowiecieszyna.blogspot.com/2021/04/konczakowski-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu)

• Reklama sklepu Józefa Konczakowskiego (ur. 1851) z Cieszyna. Źródło: „Gwiazdka Cieszyńska”, 1888, nr 33.

wiem od tych z pomiędzy zamożnych, którzy mają wielkie uznanie i wiele serca dla drugich, którzy się nie wynoszą, lecz pozostają zawsze sobą, zawsze człowiekiem. Dla tej cechy swego charakteru była cenną i lubianą, szczególnie przez mieszkańców Brenne, gdzie w swej willi często przebywała, czując się tam na łonie górskiej przyrody jak najlepiej”.

Drugą żoną była Fryda (Frida) (1893-1976). Z pierwszego małżeństwa pochodził Fryderyk (ur. 1909), kupiec, żonaty z Henryką (ur. 1914). Fryderyk Konczakowski ostatecznie osiedlił się w Wiedniu i zdaje się, że na nim zakończyły się związki rodu Konczakowskich ze Śląskiem Cieszyńskim. ▲

• Metryka ślubu Józefa Konczakowskiego i Marii Szklarczyk (Skłarczyk, Skłarczyk). Para pobrała się w 1848 roku w Boguminie. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie. Zdjęcia: ARC

24 kwietnia rozpoczną się ekshumacje polskich ofiar w Puźnikach na Ukrainie

Ekshumacje polskich ofiar w Puźnikach w obwodzie tarnopolskim na zachodzie Ukrainy rozpoczną się 24 kwietnia – poinformowała Alina Charlamowa, która będzie nadzorowała te prace z ramienia ukraińskiej fundacji Wołyńskie Starożytności.

Cały proces powinien potrwać około trzech tygodni. Charlamowa powiedziała, że według wspomnień mieszkańców i dokumentów w grobach w Puźnikach może być pochowanych do 79 ludzi. – Nie wiemy, ilu z nich zostanie odnalezionych w tym dole, może nie wszystkich znajdziemy – podkreśliła.

Po ekshumacjach szczątki odnalezionych będą badane przez antro-

pologów, którzy określą wiek ofiar, ich płeć i uszkodzenia kości. – Przeprowadzone zostaną testy DNA, a następnie zostaną one porównane z testami DNA krewnych tych zmarłych osób. Próbkę DNA zostały już pobrane od krewnych przez naszych polskich partnerów – stwierdziła Charlamowa.

W pracach w Puźnikach będzie uczestniczyło siedmioro przedstawicieli ukraińskiej fundacji Wołyńskie Starożytności, która 8 stycznia otrzymała od władz Ukrainy zgodę na poszukiwania. Ze strony polskiej w badaniach wezmą udział m.in. przedstawiciele pomorskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej oraz fundacji Wolność i Demokracja.

– Dzisiaj odwiedziliśmy to miejsce; warunki są bardzo trudne. Ciężko się tam dostać. Nie ma drogi, do dawnego cmentarza nie ma dojazdu, szliśmy tam – poinformowała Charlamowa.

Zaznaczyła, że lokalne władze oferują ekipie poszukiwawczej pomoc. Poinformowała także, że w środę podczas wizyty w miejscu przyszłych poszukiwań obecni byli polscy dyplomaci z konsulatu RP w Łucku.

W nocy z 12 na 13 lutego 1945 r. we wsi Puźniki (Puźniki) ukraińscy nacjonalisci wymordowali, według różnych źródeł, od 50 do 120 Polaków.

Decyzja o zniesieniu obowiązującego od 2017 r. moratorium na

poszukiwania i ekshumacje szczątków polskich ofiar zbrodni wołyńskiej została ogłoszona pod koniec listopada 2024 r. podczas konferencji prasowej ministrów spraw zagranicznych Polski i Ukrainy, Radosława Sikorskiego i Andrija Sybiih.

Strona ukraińska podała wówczas, że „nie ma żadnych przeszkód do prowadzenia przez polskie instytucje państwowe i podmioty prywatne we współpracy z właściwymi instytucjami ukraińskimi prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych na terytorium Ukrainy, zgodnie z ustawodawstwem ukraińskim”. Zadeklarowała też „gotowość do pozytywnego rozpatrywania wniosków w tych sprawach”.

Polskę i Ukrainę różni pamięć o roli Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii, która w latach 1943-45 dopuściła się ludobójczej czystki etnicznej na około 100 tys. polskich mężczyzn, kobiet i dzieci.

(PAP)

Bluesowo–jazzowe klimaty

Popularna „Dziupla” w Cz. Cieszynie-po gruntownym remoncie udanie wróciła na mapę kulturalnych wydarzeń regionu. Propozycje z pierwszych trzech miesięcy, zwłaszcza te muzyczne, spotkały się z dużym odzewem publiczności. Równie ciekawie zapowiada się drugi kwartał, na który prowadzący „Dziuplę” właśnie zaprezentowali program. W ostat-

nią sobotę kwietnia (26. 4) o 19.00 wystąpi tu Eduardo Bortolotti Trio, grupa meksykańskiego skrzypka i kompozytora, który od 2012 r. mieszka w Polsce, gdzie ukończył studia muzyczne i uczestniczył w kursach mistrzowskich ze znanymi skrzypkami jazzowymi, takimi jak m.in. Mark Feldman, Michał Urbania, Mateusz Smoczyński. Wstęp na ten koncert kosztuje 100 koron.

Początek maja upłynie w rytmach bluesowo-jazzowych – 30 kwietnia o 18.00 KonSpera (blues), 1 maja o

18.00 Basic Chill (muzyka instrumentalna), 2 maja o 20.00 jam session, a 10 maja o 19.00 Miśa Chillowa (pop/folk). Wstęp na te wydarzenia jest wolny. Warto odnotować, że 23 maja o 19.00 zagra Zbyszek Kaleta Quartet (jazz, bilety w cenie 100 koron), 30 maja czeka publiczność Zaołziański Beat: Sillhouettes, 7 czerwca o 20.30 zagra Voluma Trio (jazz, bilety 150 koron) – koncert poprzedzi spotkanie autorskie z Adamem Miklaszem, a 20 czerwca o 19.00 wystąpią Karol Ochodek i Jakub Byczek. (klm)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaozlie.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Klub Kobiet i Klub Seniora w Cierlicku-Kościelecu, Stanisławicach i Grodziszcu zapraszają swych członków na spotkanie klubowe w czwartek 10 kwietnia o godz.16.00 do Domu PZKO na Kościelecu. **KARWINA-FRYSZTAT** – Klub Seniora Przyjaźni zaprasza na spotkanie w poniedziałek 14 kwietnia o godz. 16.00 do Domu Polskiego PZKO. **MISTRZOWICE** – Mistrzowski klub przy MK PZKO w Mistrzowicach serdecznie zaprasza na pierwszą pogawędkę w ramach cyklu „Mikroklimaty” 12 kwietnia o godz. 16.00. Nasz cykl to seria spotkań z ciekawymi ludźmi. Tym razem będzie pół żartem, pół serio. Gospodarzem spotkania będzie Stanisław Jedzok, a jego gościem specjalnym Bohdan Matwikow. O oprawę muzyczną zadba Jacek Rybicki. Po oficjalnym programie będzie miejsce na luźną pogawędkę przy herbatce i innym... piwie...

PTTS „BŚ” – 9. 4. na spacer „po dołach” z Orłowej-Łazów przez Pietwałd do Suchej Dolnej zaprasza Piotr Filipiec, tel. 603 586 437. Dojazd do miejsca wyjścia: Orłowa-Łazy, przystanek Veverka; z Cz. Cieszy-na pociągami o 8.07 do Hawierzowa, dalej autobusem nr 451 o godz. 8.42. Autobusem z Karwiny (dworzec autobusowy) o 8.31 do przystanku Orłowa-Miasta, (čerp. st.), dalej autobusem linii 451 o godz. 9.03. ▲ informuje, że odjazd autobusu na wycieczkę do Tarnowskich Gór 12 kwietnia planowany jest na godz. 6.30 z Karwiny oraz 7.00 z Cz. Cieszy-na. Informacje: Józef Piec – 732 610 598 ▲ Tradycyjna wycieczka na Filipkę odbędzie się 15 kwietnia. Tym razem kierowniczką wycieczki Wandą Wigłasz (604 949 481) za punkt wyjścia obrała Bystrzycę-Pasieki. Dojazd: pociągami do Bystrzycy – z Karwiny o 9.01, Cz. Cieszy-na o 9.18,

OFERTY

KUPIE MEBLE, stare krzesła, fotele, żyrandole, meble z giętych rur i inne starocie. Tel. 704 512 539. **KUPIE** jakiegolwiek instrumenty muzyczne i antyki. Tel. 608 374 432. (GŁ-212, GŁ-092)

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawy pt. „Przodkowie Piastów cieszyńskich” i „Potomkowie Piastów cieszyńskich na polskim tronie”. Czynne w godzinach otwarcia budynku. **CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33:** wystawy pt.: „Święty Jan Paweł II” oraz „Dr Jan Kubisz, dyrektor Szpitala Śląskiego w Cieszynie”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00. **MUZEUM TEŚIŃSKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn:** wystawa pt. „Hans Mrogała (1914-1975)”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00. **KARWINA-FRYSZTAT, Biblioteka Regionalna, Rynek Masaryka 9/7:** do 29. 4. wystawa Tomasza Kipki i Tadeusza Rusa pt. „Plakat i rysunek”. Czynna w godzinach otwarcia placówki.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNCA, Sala Wystaw, ul. Frydecka 387: do 25. 5. wystawa pt. „Czekolada w Czechosłowacji”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. ▲ do 27. 5. wystawa pt. „Życie i czasy Karła Čapka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZA

COK „Dom Narodowy”, Galeria Ceglana, Rynek 12, Cieszyn: do 18. 4. wystawa pt. „Młyn”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00. **▲ Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego:** do 30. 5. wystawa Antoniego Szpyrcy pt. „Serce malowane”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00. **MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regeera 6, Cieszyn:** ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10.00-14.00; so: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

ŻYCZENIA

Z okazji 60. urodzin naszej kochanej Córk, Siostry, Mamy i Babci

STASI CHROBOCZEK

oraz 40 wspólnie spędzonych lat z Piotrem zdrowia i radości życzy cała rodzina. (GŁ-212)

WSPOMNIENIA

Dnia 10 kwietnia obchodziłaby swoje 70. urodziny nasza nieodżałowana

śp. ANNA ŁYŻBICKA

Z kolei 20 marca minęła trzecia rocznica jej śmierci. Z miłością wspomina brat z rodziną. (GŁ-211)

Dzisiaj obchodziłby 60. urodziny nasz Kochany

śp. ANDRZEJ KRÓLICZEK

z Suchej Górnej. Z miłością wspominają i o modlitwę proszą najbliżsi. (GŁ-210)

... Jak dobrze, że byliście i trwacie nadal – w naszych sercach, w naszych myślach, w naszej pamięci...

Dzisiaj mija 15 lat, kiedy na zawsze uciło serce

śp. EMILII DONOCIK

z domu Sztuła, z Karwiny-Darkowa

Z kolei 24 października 2025 minie 35. rocznica śmierci jej męża

śp. JÓZEFA DONOCIKA

O chwilę zadumy, wspomnień i cichą modlitwę proszą córka Łucja i wnuczka Mariola z rodziną. (GŁ-209)

NEKROLOGI

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 4 kwietnia 2025 zmarła w wieku 87 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. MARIA FOLTYNOWA

z Karwiny-Raju

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 11 kwietnia 2025 o godz. 11:00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie. Zmarła spocznie na cmentarzu w Karwinie-Starym Raju. W smutku pograżeni synowie Stanisław i Karol z rodzinami. (RK-025)

W najgłębszym żalu i smutku pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 3 kwietnia 2025 opuściła nas na zawsze w wieku 85 lat nasza najułochańska Mamusia, Babcia, Kuzynka, Szwagierka i Ciocia

śp. LIDIA KRÓLICZKOWA

z Suchej Górnej

Pogrzeb Drogiej zmarłej odbędzie się w środę 9 kwietnia o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Suchej Górnej.

W smutku pograżona rodzina. (GŁ-208)

PROGRAM TV

WTOREK 8 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Chłopi. Jarmark (s.) **9.00** Ranczo 7 **9.55** Komisarz Alex **2 10.45** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce. Dziką Pragę **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia?(teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Korespondenci **23.05** Azyl (dramat biograficzny).

TVP 2

6.25 Między zamkiem a chatą **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.55** Moje zadanie (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **15.50** Przepis dnia **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.50** Przepis dnia (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale **22.30** Magazyn Ekspresu Reporterów

23.30 Superprodukcja (komedia polska)

Jędrzej Koniecpolski (Piotr Fronczewski) absolutnie nie dopuszcza myśli, że jego Donatka (Anna Przybylska) mogłaby zagrać w jakiejś ramocie, ukochana ma za debiutować w porządnym filmie. Problem polega na tym, że z recenzji pisanych przez Drżazę (Rafał Królikowski) wynika, że nakręcenie takiego dzieła przekracza możliwości polskich filmowców. Dlatego właśnie jemu zostaje powierzona to odpowiedzialne zadanie. Do pomocy Yankowi gangster zatrudnia producenta, Niedzielskiego (Janusz Rewiński) i reżysera Bartka Wypychowskiego (Krzysztof Globisz).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Białogard **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Wrocław **16.50** Detektywi (s.) **17.55** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Kuba Wojewódzki (talk-show) **22.10** Kaganiec (thriller USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Trudne pożegnania **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja?. Pluszowy miś **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Ninja vs Ninja (reality show) **22.15** Jack Ryan. Teoria chaosu (film sensacyjny).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Śladami gwiazd **10.15** Różowy Hubert (film) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Buleczki z rana **14.30** Piosenki z ekranu **14.50** Jastrzębia wieża (film) **16.15** Magnum (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **21.05** Oferta (s.) **22.00** Kobieta z lodu (film) **23.45** Besa (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.20** Odyseja: mit czy rzeczywistość? **10.15** Tajemnice hieroglifów **11.10** Klejnoty średniowiecznego Parryza **12.05** Giacomo Girolamo Casanova **12.25** Nie poddawaj się **12.55** Miśtrzowie medycyny **13.20** Wspaniałe durszkie pustkowia **14.15** Świadkowie czasu

14.45 Zezwolenie na pobyt

Film opowiada o losach trójki młodych Romów z Czechosłowacji, potomków tzw. imigrantów pierwszego pokolenia. Rodziny, które w latach 90. wyemigrowały z Czech i Słowacji do Wielkiej Brytanii z powodu dyskryminacji rasowej i społecznej. Bohaterami opowieści są Petr, pierwszy romski policjant w Wielkiej Brytanii, Denisa, pierwsza romska prawniczka w Wielkiej Brytanii oraz Ondrej, który planuje zostać pierwszym romskim brytyjskim pilotem...

16.15 Tajlandia, rajske wyspy **17.05** Na rowerze **17.20** Piłka nożna - Liga Narodów UEFA kobiet 2025: Czechy - Ukraina (transmisja) **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **21.00** Nie jesteś moją mamą **21.55** Lotnicze katastrofy **22.40** Tajna broń II wojny światowej **23.35** Władcy trzeciej rzeszy **0.30** Europa dziś.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.35** Mozaika (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pewna rodzina (s.) **21.45** Trepy (s.) **22.20** Comeback (s.) **22.55** Po twojej stronie **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.50** Pod jednym dachem (s.) **10.50** Zoo Nowe początki (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.40** Policja w akcji **14.35** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dédka **0.00** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 9 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Chłopi (s.) **9.00** Ranczo 7 (s.) **9.50** Komisarz Alex **3 10.45** Ojciec Mateusz 19 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Natura w Jedyńce. Z Quebecu do Lebradoru **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Królowie (s.) **20.55** Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA **23.05** Katyń (dramat historyczny).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Rodzina (nie od) święta **11.50** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.)

18.15 Va banque (teleturniej)

To kultowy teleturniej Telewizji Polskiej, w którym odpowiedzi na odkrywane hasła mają formę pytań. Zwycięzca programu na prawo wystąpić w kolejnym odcinku, maksymalnie pięć razy. Każdy odcinek teleturnieju składa się z trzech rund, a uczestnicy wybierają hasła spośród 6 kategorii, w każdej po 5 pytań. W rundzie pierwszej i drugiej zagadnienia wyświetlane są na ogromnej ścianie diodowej i każde pytanie to określona kwota pieniędzy do wygrania – od 100 do 500 złotych w rundzie pierwszej oraz od 200 do 1000 złotych w rundzie drugiej...

18.45 Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.20** Barwy szczęścia (s.) **19.45** Przepis dnia **20.00** Barwy szczęścia (s.) **20.35** Przepis dnia **20.50** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** W poszukiwaniu dobrego filmu (mag.) **23.30** Nieprawdopodobna dziewczyna (komedia USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Grudziądz **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Opole **16.50** Detektywi (s.) **17.55** Szpital św. Anny (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** You can dance - po prostu tańcz! **23.10** 25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy (dramat).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja?. Pluszowy miś **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.50** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Kabaret K2. Jedziemy po bandzie **21.55** Bejbis (komedia polska).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **10.05** Co umiały nasze babcie **10.35** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Przygody kryminalistyki (s.) **14.50** Śmierć King Konga (film) **16.00** Magnum (s.) **16.45** Podróż po północnej Irlandii **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Serce (s.) **21.05** 13. komnata Niko! **21.35** Karetka II (s.) **22.35** Słynne numery muzyczne **23.30** Besa (s.) **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zatoka Neapolitańska i Wybrzeże Amalfi **9.25** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **10.20** Zwierzęca odyseja **11.15** Przygody nauki i techniki **11.45** Tajemnice II wojny światowej **12.40** Saint-Nazaire: najdłuższy most w Francji **13.35** Sport i nauka **14.30** Jak sobie dzieci niszczą zdrowie **14.55** Nie jesteś moją mamą **15.50** Po nas nie będzie potopu **16.20** Telewizyjny klub niesłyszących **16.45** W nowym świetle

17.10 Historie budowli

Unikalna budowla nawiązuje do historycznego obiektu, w którym w 1394 roku więziony był król Wacław IV. Dziś pełni rolę centrum społecznościowego i informacyjnego miasta i regionu. Swoim zamiarem lud przyczynił się do wypełnienia spuścizny ostatniego władcy zamku Petra Voka z Ružomberka, który dokładnie czterysta lat temu w swoim testamencie chciał umieścić na zamku bibliotekę...

17.20 Koszykówka: Euroliga Kobiet (transmisja) **19.30** Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Wypsy Oceanu Spokojnego z Martinem Clunesem **20.55** Czeskie rzeki z lotu ptaka **21.25** Ordynator **21.55** Po nas nie będzie potopu **22.25** Lodolamacz ekspedycyjny Commandant Charcot **23.20** Więzień (s.) **0.20** Ghislaine Maxwell i jej ofiary.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.25** Ulica (s.) **9.25** Pewna rodzina (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstremalne zmiany (reality-show) **22.20** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **0.20** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.15** Koledzy (s.) **10.40** Zoo Nowe początki (s.) **11.35** Agenci NCIS (s.) **13.25** Policja w akcji **14.25** Incognito **15.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu! **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wydarzenia, sport, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Bohater (s.) **20.10** Kabaret K2. Jedziemy po bandzie **21.55** Bejbis (komedia polska).

CZWARTEK 10 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pełnia wiary **8.00** Chłopi (s.) **9.00** Ranczo 7 (s.) **9.50** Komisarz Alex 3 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 19 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca (mag.)

12.50 Natura w Jedyńce. San Diego – najdzikszmiasto Ameryki

San Diego i sekretnie życie dzikiej przyrody przystosowującej się do nowego świata, w którym ludzie decydują, jak wygląda natura. Piasek, fale i nieskazitelna pogoda przyciągają miliony turystów każdego roku. Ale to nie tylko „Najlepsze miasto Ameryki” – to także jej najdziksze miasto! Góry, ocean i pustynia spotykają się tutaj, tworząc najbardziej zróżnicowany biologiczny krajobraz w Ameryce na skrzyżowaniu wrogich światów...

14.00 Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 32 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.05** Polska ma głos **23.35** Oprawcy z Katynia.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Święty w mundurze **11.50** Przyrodnik na tropie. Perkoz dwuczuby **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Przepis dnia **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.50** Przepis dnia **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Jerzy „Duda” Matuszkiewicz - wspomnienie **21.50** Kruk 3 (s.) **22.40** Informacje kulturalne **22.55** Hala odlotów (talk-show) **23.50** Wirtuoz (thriller).

TVN

6.10 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Rybnik **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Łódź **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Czechowice-Dziedzice **16.50** Detektywi (s.) **17.55** Ukryta prawda **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Kuchenne rewolucje **22.05** Banksterzy (dramat polski).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy **9.30** Sekrety rodziny. Święta prawda **10.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.) **20.10** Nasz nowy dom (reality show) **21.15** Przyjaciółki (s.) **22.25** Komisarz Mama (s.) **23.35** Chrzest ogniem (film USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – PIOTROWICE k. KARWINY: O Jeničkovi a Mařence (9, godz. 9.20); **▲ TRZYNIEC:** Princ Bajaja (10, godz., 9.00). **SCENA CZESKA – HAWIERZÓW:** Splašené nůžky (8, godz. 10.00).

CO W KINACH

JABŁONKÓW: Jak se nám to mohlo stát?! (8, godz. 16.00, 18.30).

CZ. CIESZYN – Central: Útěk (8, godz. 17.30); Vaiana 2 (9, godz. 16.30); V dobrém i ve zlém (10, godz. 10.00); Złato, uber plyn! (10, godz. 16.30); Quisling (10, godz. 18.30).

HAWIERZÓW – Centrum: Out of the Nest (8, 9, godz. 17.00); Oskary (8, godz. 18.00); Moře na dvoře (8, 9, godz. 19.30); Maria (9, godz. 9.30); Queer (9, godz. 18.00); **Paddington w Peru** (10, godz. 16.00); Kiedy nadchodzi jesień (10, godz. 18.00); Racek (10, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum: Black Bag (8, godz. 17.30); Minecraft (7, godz. 20.00); Bridget Jones. Szalejąc za facetem (9, godz. 15.00); Rebelious (9, godz. 17.30); Working Man (9, godz. 20.00); Racek (10, godz. 19.00).

CO W STREAM-IE

Rezydencja

Amerykański miniseriał kryminalny z 2025 roku. Akcja rozgrywa się w Białym Domu, gdzie podczas uroczystego bankietu dochodzi do tajemniczego morderstwa szefa personelu, A.B. Wyntera (Giancarlo Esposito). Do rozwiązania sprawy zostaje wezwana ekscentryczna detektywka Cordelia Cupp (Uzo Aduba), znana z niekonwencjonalnych metod śledczych. W trakcie dochodzenia odkrywa skomplikowane relacje i sekrety wśród 157 podejrzanych, obejmujących zarówno członków personelu, jak i wpływowych gości obecnych na bankiecie. Serial łączy elementy kryminału i satyry, oferując widzom intrygującą zagadkę

Miś Paddington wraz ze swoją rodziną Brownów postanawia wyruszyć w daleką podróż do Ameryki Południowej, a dokładniej do Peru, aby odwiedzić swoją ukochaną ciocię Lucy. W tym celu wszyscy udają się do umieszczonego nieopodal lasu deszczowego Domu dla Emerytowanych Niedźwiedzi. To jednak dopiero początek niezwykle ekscytującej przygody, w trakcie której odkryją wiele tajemnic...

osadzoną w prestiżowym otoczeniu Białego Domu. Twórcą produkcji jest Paul William Davies, a za realizację odpowiada firma Shondaland, znana z takich hitów jak „Chirurgzy” czy „Bridgetonowie”. W obsadzie znaleźli się również Randall Park jako agent FBI Edwin Park oraz Jason Lee w roli Trippa Morgana. „Rezydencja” zdobyła uznanie krytyków za oryginalne połączenie gatunków oraz błyskotliwe dialogi, stając się jednym z najchętniej oglądanych seriali na platformie Netflix w 2025 roku.

Gruszka wspomni na granicy Lyncha

● **Karolina Gruszka w eksperymentalnym projekcie Lyncha „More Things That Happen”.** Fot. ARC

Projekcja filmu „Inland Empire” zmarłego w styczniu reżysera Davida Lyncha i spotkanie z grającą

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. gest z kciukiem oznaczający „nic z tego” lub egzotyczny, słodki owoc w kształcie gruszki
- 2. dramatopisarz norweski, autor „Peer Gynta” i „Nory”
- 3. przełęcz w Alpach Berneńskich, w Szwajcarii
- 4. rudowłosa dziewczynka z Avonlea.

Wyrazy trudne lub mniej znane: GEMMI

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. ułożenie ciała, postawa
- 2. wyznaniowy – to sekta, partyjny – to frakcja
- 3. potomek Indianina i Murzynki
- 4. bóg miłości (w mitologii rzymskiej).

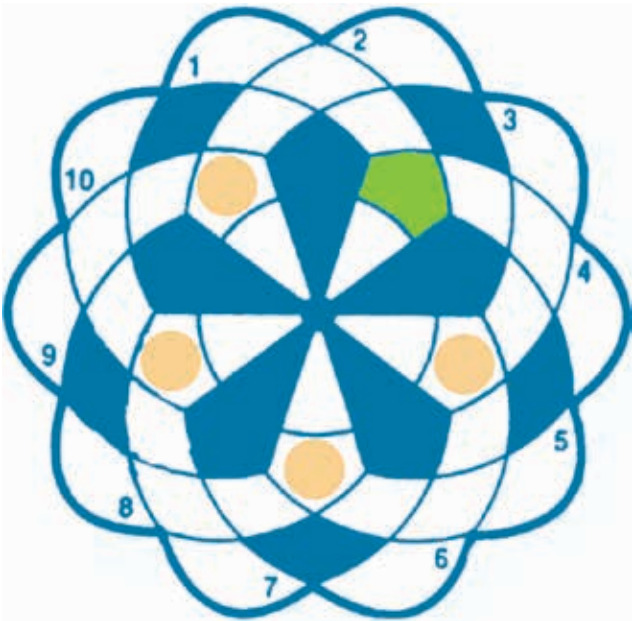
Wyrazy trudne lub mniej znane: ZAMBO

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF ŁUKOWY

Rozwiązaniem jest nazwa gminy miejsko-wiejskiej w województwie pomorskim, w powiecie tczewskim. W latach 1975-1998 położona była w województwie gdańskim. Gmina leży w wiślach utworzonych przez Wisłę oraz uchodzącą do niej Wierzycę. Na tym odcinku Wisła płynie w Dolinie Kwidzyńskiej, która stanowi końcowy fragment tzw. Doliny Dolnej Wisły...

- 1. element podwozia samochodu, metalowa ob-ręcz na którą nakładamy oponę
- 2. animusz, zapal w działaniu
- 3. aktor grywający rolę kochanków lub uwodzi-cieli
- 4. „...cienia”, utwór J. Conrada lub pas dymu lub światła
- 5. imię czeskiego pisarza Jiráska
- 6. Eastwood, amerykański aktor i reżyser („Bez przebaczenia”, „Bрудny Harry”)
- 7. zeszyt na zapiski, „pomocnik” pamięci
- 8. forma państwa w starożytnej Grecji
- 9. aplauz, owacja, oklaski, czyli zachwyt po za-kończeniu koncertu
- 10. Jakub, 1840-1914, czeski pisarz i dziennikarz, twórca nowego nurtu zwanego romanetto.

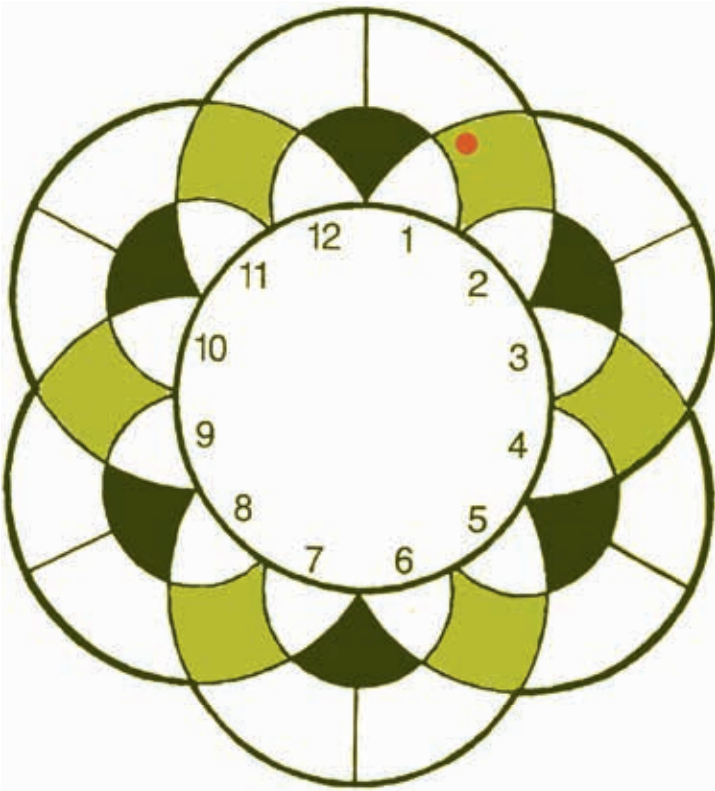
Wyrazy trudne lub mniej znane: AMANT, ARBES

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa wsi w Polsce, położonej w województwie mazowieckim, w powiecie przyskowskim. Osada otrzymała w 1549 roku prawa do lokacji miasta, ale nie istnieją dokumenty pozwalające przypuszczać, że zostało ono zrealizowane. Pod tą wsią miały miejsce dwie duże bitwy w roku 1794 oraz 1809...

- 1.-4. jeden z trzech rodzajów literackich, obok liryki i epiki
- 3.-6. Enrico, zwany królem tenorów
- 5.-8. część robocza narzędzia do krajania, ostre zakończenie lub krawędź przedmiotu
- 7.-10. czubek, wierzchołek, wierz lub naj-wyżej położony punkt czegoś
- 9.-12. ilustracja w starodruku
- 11.-2. stolica kraju leżącego na styku Europy i Azji.

Wyrazy trudne lub mniej znane: CARUSO

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 18 kwietnia 2025 r. Nagrodę z 25 marca otrzymuje Maria Chraścina z Czeskiego Cieszyna-Mo-stów. Autorem dzisiejszych tamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki sylabowej z 25 marca:
poziomo: MASA, CARAT, LONGIN, SAPER, LUKA, ŁAPA
pionowo: CASA, MARAT, PERŁA, SALON, LUPA, GINKA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 25 marca:
UPAŁ, PAŁKA, AKTYW, ŁAWA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 25 marca:
SAGA, AKANT, GNATA, ATAK
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 25 marca: ŁĘCZNA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS